

(Əvvəli ötən sayımızda)

Ən maraqlısı... iki köhnə dost - Fayaz ilə Danyar indi meydanda rəqib kimi görüşürdülər.

Ertəsi gün həlledici oyun. Bir otaq-da iki rəqib sabahkı oyunun necə başa catacağı barədə səssiz fikirləşirdi. Bu vaxt Fayaz yerindən ehtiyatla qalxaraq, ağına gələn təklifi otaq yoldaşına elan etdi.

- Doni, bilirənmə? Ağıma əla fikir gəlib.

- Oğuldumu, qızdımı? - Danyar bu sözləri zarafata cavırdı.

- Sözüüm budu, - zarafata fikir vermə, Fayaz ciddi şəkildə davam etdi. - Sabah sən mənə qalib gəlmək istəyirsən, eləmi?

Danyar ciynini çəkdi.

- Bilmirəm, bunu sabah görərik.

- Doni, cən mənim həqiqimi dostu-msan?

Danyar söhbətin bu qədər uzaqdan başlanmasının səbəbini başa düşsədə özünü bilməməzliyə vurdu.

- Əgər özün belə düşünürsənsə...

- Sözüüm budu, əgər səmimi qəlbədən mənim həqiqi dostu-msansa sabah mənim üçün... oyunda məğlub olmalısan.

Danyar qərribə gülümsədi.



**Rüstəm
CABBAROV**

haldə, aradan bir günümü, iki günümü ötdükdən sonra bütün qınaqları unudaraq, yenə Danyarla can

ciyərdi. Günlər adı axınında davam edirdi.

Bu hadisədən sonra aradan iki ay keçmişdi. Danyar Şərqiyyəni görməyə aparanda, o onun davranışında qərribə dəyişikliklər hiss etməyə başladı, lakin o həttə belə ağına gətirə bilmirdi ki, bütün bunlar bəlkə də Fəyyazla bağlıdır.

Günlərin birində Fəyyazla Şərqiyyə axşam saatlarında qızların otağında bir araya gəldilər, onların nəzərində dünya alt-üst oldu. Amma o vaxt onlar öz hərəkətində heç bir ədəbsizlik görməmişdilər. Lakin hansı gənc oğlan, gecə saat ondan sonra sevgilisinin başqa bir oğlanla təkliddə danışdığını görsəydi bunu düzgün qəbul edərdi?

povest

XƏYANƏTİN KƏSİŞMƏSİ

- Onda sən mənim həqiqi dostum deyilsənmi?

- Bu nə deməkdir?

- Əgər sən həqiqi dostsansa onda bu təklifdən əvvəl hissələrini cilovlaya bilərdin.

- Bu dəfə mən sənə dostluğunu sınamaq istəyirdim, - Fəyyaz tələyə düşdüyünü başa düşüb özünü toparladı. - Yaxşı, indi bir... xahişim var!

- Yoldaş bilirənmə, - Danyar arxası üstə uzanıb oxuduğu kitabı bir tərəfə qoyub, vacib söhbətə hazırlaşan kimi, ciddi şəkildə otaq yoldaşına üz tutdu. - Bu-mərdi meydan oynudu. Qəsdən oyunu udurmaq ya da oyunda görüntü yaratmaq bu oyunun xarakterinə uyğun gəlmir. Gəl, şahmat taxtası qarşısında şəxsi münasibətlərimizi bir tərəfə qoyaq. Axı bu da sizin üçün maraqlı deyilmi? Məsələn, mən bu oyunda qələbə barədə fikirləşmirəm. Səhər bəzi şahmat fanatları bizdən həqiqi, əyləncəli və cəsarətli oyun gözləyəcəklər. Bunun üçün də bu oyuna heç bir zərər vermədən, var gücümüzlə, bütün biliymizi cəmləşdirərək oynama-lırıq. Bu oyunun qaydası budur-güclülər qalib gəlir.

Fəyyaz bir söz demədi. Ertəsi gün final matcında öz qarşısında dörd illik bir dostunu yox, sözün əsil mənasında rəqibini görərək, soyuqqanlıqla öz yerini tutdu. Nəhayət, mübarizə başladı. Əlverişli gedişlər sonda isə... Danyarın dəqiq oyunu güclü rəqibini mat vəziyyətinə salması onları izləyən tamaşacıların gur alqışlarına səbəb oldu. Hamı Danyarı qucaqlayaraq bağırına basır, onun qələbəsini qeyd edikləri zaman çox maraqlı bir hadisə oldu. Kənarda qəmgin və hirsli duran Fəyyaz, birdən dəli kimi yanındakı şahmat taxtasını qaldıraraq stola cırpdı. Şahmat taxtası az qala kiminsə başını yarsın, fiqurlar isə ayna parçaları kimi dörd tərəfə səpələndi.

Həmin axşam Danyar otaqda Fəyyazı çox pis əhval-ruhiyyədə tapdı. Onunla yanaşı oturub, vəziyyətini yumşaltmaq üçün, əlini ciyninə qoydu.

-Dostum, sən niyə kədərlənirsən? Axı bu oyundu! İdmandı! Nahaq məndən inciyirsən. Dostum, həqiqətin gözüne dik baxmağı öyrənmək lazımdı. Ərəstun deyib ki, həqiqət dostluqda güclüdür.

Fəyyaz ona qəzəbləndi.

- Həqiqət ondadır ki, mən səndən daha güclüyəm, - deyərək danışdı. Hər halda, ikimizdə bütün gücümüzü toplayaraq oynadıq. Əgər sizin imkanınız olsaydı, mənə qalib gələrdiz. Axı sən də qələbə üçün oynayırdın, elədimi?

Fəyyaz cavab vermədi. Bütün hadisələrdə elə bu cahillikdən başladı. Hər

Əvvəlcə hər ikisi özlərini haqlı hesab etməyə başladılar. Həttə yaxşı ki, birlikdə dərs hazırlamaq, istəmədilər? Hadisələrin sonrakı inkişafı olduqca fərqli idi. Bu cür görüşlərlə yanaşı onların gizli görüşləri ətrafdakıların söz söhbətinə səbəb olmuşdu.

Danyar Şərqiyyə ilə iki üç dəfə görüşüb söhbət etdi. Əvvəllər oğlanlarla istənilən mövzədə sərbəst danışan, bütün söhbətlərdə deyib gülən Şərqiyyə indi tamamilə dəyişmişdi. O Danyar ilə danışsa da, xəyalı tamamilə başqa yerdə olurdu. Söhbət zamanı həmişə gözlərini gizlətməyə çalışırdı. Söhbətini tələsik yekunlaşdıraraq, Danyardan uzaqlaşmağa nail olurdu. Nəhayət, bıçaq sümüyə dirəndi, Danyar Fəyyazın qəlbinə kölkə saldı.

-De görüm, Şərqiyyəni niyə sakit qoymursan? İnstitut qızları sənə azlıqımı edir? Axı biz biri-birimizi sevirdik. Niyə çalası kimi, aranı qatırsan? Bu qədər qızı aldatdın, sənə bəs etmədimi? İndi öz dostuyun bəyəndiyi qıza gözmü tikib-sən?

Fəyyaz söhbətin sanki elə bil onun barəsində getmədiyini göstərərək, la-qeyidliklə yaxasını onun pəncəsindən cəkib, vüqarla ayağa qalxdı:

-Yoldaş, sən ki, məsələyə bir çıxış yolu axtarırsan. Onda özün də, nə vaxtsa Şərqiyyə sənə sevirəm deyibmi?

O xatırlamağa çalışdı. Doğrudur, üç ildir ki, o Şərqiyyəyə ürəyini açıb öz sevgisini elan etmişdi. Şərqiyyə də onun məhəbbətini rədd etməmişdi. Sadəcə o gülürdü. Bunu isə Danyar razılıq əlaməti kimi qəbul edirdi. Budur, bir ildir ki, onlar görüşürlər. Bir yerdə bir necə dəfə kinoya, teatra, konsertə getmişdilər. İstirahət parkında və bulvarda dincəlmişdilər. Bu vaxta kimi bir dəfə də olsun qızı qucaqlayıb bağırına basmağa cürət etməmişdi. Bu sual isə, eləbil onu ayıltıdı. Deməli, onun hər şeydən xəbəri var.

-Bu mənim işimdir, - Danyar sinəsini qabağa verdi. -Sən burnunu soxma.

-Sualıma cavab vermədin. Cavabımı özüm verəcəm: o səni sevmir.

-Belə deməyə sənənin haqqın yoxdu, - Danyar yüksək səslə qışqırdı.

-Gəl, kişi kimi Şərqiyyənin özündən soruşaq. Qoy onun özü bunu həl etsin. Kimi seçmək onun işidir. Əgər, o səni seccə, bu qızla danışmağıma son qoyacam, həttə onun adını belə dilimə gətirməyəcəm. Əgər yoxsa...

Razı olmaqdan başqa yol qal-mamışdı. Artıq, Danyar yaxşı başa düşürdü ki, bütün bu həngamə onun şahmatda qələbəsinə cavabdı.

(Davamı var)

Tərcüməçi:

Ədalət MƏMMƏDOV